

Nr 86.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående lönereglering för befattningshavare hos statens pensionsanstalt; given Stockholms slott den 28 januari 1927.

Kungl. Maj:t vill härmed, under återopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över ecklesiastikärenden för denna dag, föreslå riksdagen att bifalla det förslag, om vars avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen hemställt.

GUSTAF.

N. J. F. Almkvist.

Utdrag av protokollet över ecklesiastikärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 28 januari 1927.

Närvarande:

Statsministern EKMAN, ministern för utrikes ärendena LÖFGREN, statsråden RIBBING, MEURLING, GÄRDE, PETTERSSON, HELLSTRÖM, ROSÉN, HAMBIN, ALMKVIST, LYBERG.

Departementschefen, statsrådet Almkvist anför härefter:

Den enligt beslut av 1919 års lagtima riksdag inrättade statens anstalt för pensionering av folkskollärare m. fl., i vilken anstalt, utom andra pensionskassor, uppgick den dåvarande folkskollärarnas pensionsinrättning, har på grund av beslut av 1926 års riksdag och jämlikt kungörelse den 18 juni 1926, nr 350, erhållit ändrat namn av statens pensionsanstalt. Under de förändringar anstalten genomgått har organisationen av dess förvaltningspersonal i stort sett bibehållits oförändrad. Den genom kungörelsen den 22 juni 1911 (sv. förf.-saml. bih. nr 36) fastställda ordinarie staten för folkskollärarnas pensionsinrättning med däri sedermera vidtagna förändringar eller därtill gjorda tillägg skall nämligen jämlikt 1919 års lagtima riksdags beslut och Kungl. Maj:ts instruktion den 31 december 1919 (nr 877) för styrelse och befattningshavare vid statens anstalt för pensionering av folkskollärare m. fl., från och med den 1 januari 1920 tills vidare gälla för nu ifrågavarande anstalt och någon omläggning härutinnan har icke skett genom riksdagsbeslutet av år 1926.

Lönereglering för befattningshavare hos statens pensionsanstalt.

Berörda stat är av följande innehåll:

	Lön	Tjänstgöringspenningar	Orts-tillägg	Summa	
	Kronor	Kronor	Kronor	Kronor	
Styrelsens ordförande, arvode	—	—	—	4,000	
1 styrelseledamot, dito	—	—	—	3,000	
1 dito, dito	—	—	—	3,000	
1 direktör	5,000	2,500	600	8,100	Efter 5 år kan lönen höjas med 600 kronor.
1 sekreterare, tillika ombudsman	3,600	1,800	400	5,800	Efter 5 år kan lönen höjas med 500 kronor och efter 10 år med ytterligare 500 kronor.
1 tjänsteman av andra lönegraden, tillsvi-dare kassör	3,600	1,800	400	5,800	
1 tjänsteman av första lönegraden, tillsvi-dare bokhållare . . .	2,200	1,500	300	4,000	Efter 5 år kan lönen höjas med 500 kronor, efter 10 år med ytterligare 500 kronor och efter 15 år med än ytterligare 500 kronor.
1 dito, dito	2,200	1,500	300	4,000	
1 kvinnligt biträde av tredje graden	1,500	700	200	2,400	Efter 5 år kan av-löningen höjas med 200 kronor, efter 10 år med ytterligare 200 kronor och efter 15 år med än ytterligare 200 kronor; skolandeavvarje förhöjning 100 kronor tillhöra lönen och 100 kronor tjänstgöringspenningarna.
1 kvinnligt skrivbiträde av andra graden	1,300	500	200	2,000	
1 dito, dito	1,300	500	200	2,000	
1 vaktmästare	1,100	650	150	1,900	Efter 3 år kan lönen höjas med 100 kronor, efter 6 år med ytterligare 100 kronor och efter 9 år med än ytterligare 100 kronor.
Ålderstillägg, förslagsvis	—	—	—	4,000	
Till vikariatsersättnin-gar, arvoden åt amanuenser och extra biträden samt flitpenningar åt e. o. tjänstemän och e. o. vaktmästare	—	—	—	10,000	
Till expenser, förslagsvis	—	—	—	8,000	
Summa	—	—	—	68,000	

Anm.: För tillsyn över anstaltens fastighet äger vaktmästaren åtnjuta fri bostad jämte bränsle.

Staten upptager alltså, utom ordföranden, två ledamöter i styrelsen. Genom särskilda kungörelser den 30 maj 1924 (nr 202 och 203) har emellertid ledamotsantalet inskränkts till en, varvid dock bör bemärkas, att enligt reglementet anstaltens direktör i denna sin egenskap är ledamot av styrelsen.

Utöver de i staten uppförda medel utgå, jämlikt beslut av 1919 års lagtima och 1920 års riksdagar, av de under styrelsen för anstalten ställda medel årligen tillhopa 15,000 kronor till gäldande av anstaltens förvaltningskostnader samt därutöver enligt beslut av 1924 års riksdag ytterligare 10,000 kronor för samma ändamål.

I skrivelse den 19 augusti 1921 har *styrelsen för anstalten* — med förmälan bl. a. att med hänsyn till de från anstaltens tillkomst ökade göromålen den i lönestaten upptagna ordinarie personalen befunnits otillräcklig och därför måst förstärkas med extra personal — gjort framställning beträffande organisationen av den hos anstalten tjänstgörande personalen samt rörande densammas avlöningsförhållanden.

Styrelsen har därvid framlagt två alternativa förslag. Det ena alternativet, innebärande en mera genomgripande förändring av anstaltens organisation, innefattar huvudsakligen omändring av anstaltens direktörstjänst till en överdirektörsbefattning av högre grad, inrättande av vissa nya tjänster såsom en byråchefstjänst och en förste aktuarietjänst samt ändring av befattningen såsom sekreterare och ombudsman till en byrådirektörstjänst ävensom överförande av en del redan befintliga extra befattningar till ordinarie tjänster. Enligt det andra, mindre genomgripande alternativet skulle direktörstjänsten ändras till överdirektörstjänst av lägre grad samt en förste aktuarietjänst nyinrättas, varjämte vissa extra befattningar skulle ombildas till ordinarie tjänster. Enligt styrelsens åsikt borde det mera omfattande förslaget snarast möjligt genomföras. Styrelsen hade visserligen icke förbisett, att denna omorganisationsfråga, om ock motiverad av det nuvarande behovet, möjligen kunde anses stå i visst samband med frågan om det civila pensionsväsendets centralisering och därför kunde finnas böra tills vidare anstå, till dess den senare frågan kommit närmare sin lösning och i sammanhang därmed en fullständigare och mera definitiv organisation kunde genomföras. Ett sådant uppskov funne styrelsen sig dock icke kunna tillråda. I avbidan på en dylik organisation hemställde styrelsen emellertid, att i allt fall det såsom det andra alternativet framlagda förslaget måtte genomföras och att i sammanhang därmed avlöningarna för samtliga ordinarie befattningar bestämmas i överensstämmelse med avlöningsreglementet den 22 juni 1921 (nr 451) för befattningshavare vid statsdepartement och vissa andra verk, tillhörande den civila statsförvaltningen.

Pensionsanstaltens ifrågavarande framställning överlämnades enligt beslut den 13 september 1921 till 1902 års löneregleringskommitté för att tagas under övervägande i samband med förut lämnat uppdrag angående anstalten. Kommittén har den 20 april 1922 yttrat sig i ämnet, varefter på grund av remisser utlåtanden i ärendet avgivits den 26 juli 1923 och 26 mars 1926 av statskontoret, den 6 november 1923 av statens besparings-

kommitté och den 27 november 1926 av styrelsen för statens pensionsanstalt. Härjämte har styrelsen för statens anstalt för pensionering av folkskollärare m. fl. tidigare inkommit med åtskilliga skrifter i ärendet.

Löneregleringskommittén erinrar i sitt berörda utlåtande bl. a. därom, att Kungl. Maj:t den 29 juni 1921 tillsatt en kommitté för verkställande av utredning av vissa till pensionsväsendet hörande frågor och att det uppdrag, som lämnats nämnda pensionskommitté, jämväl avsåge frågor, som kunde hava samband med spörsmålet om centralisering i större eller mindre omfattning av det statsunderstödda pensionsväsendet. Då, såsom anstaltens styrelse även själv påpekat, anstaltens mera definitiva organisation vore beroende på centraliseringsspörsmålets lösning, hade kommittén ansett frågan om en mera omfattande omorganisation av anstalten böra tills vidare anstå. Med denna sin uppfattning ansåge dock löneregleringskommittén hinder icke böra möta, att redan nu — i sammanhang med en lönereglering i enlighet med avlöningsreglementet för statsdepartement m. fl. verk — företoges vissa mindre organisationsförändringar, särskilt sådana, som avsåge ombildning av befintliga extra befattningar till ordinarie tjänster, under förutsättning emellertid att nödig varsamhet därvid iakttoges. I anslutning härtill har ock kommittén föreslagit utökning av anstaltens ordinarie personal i mindre omfattning.

Statskontoret har i likhet med löneregleringskommittén ansett, att med den definitiva organisationen av anstalten bör anstå i avvaktan på lösningen av frågan om det statliga pensionsväsendets centralisering. Av samma anledning finner statskontoret även, att stor försiktighet bör iakttagas vid extra befattningars förändring till ordinarie tjänster. I princip har statskontoret emellertid givit sin anslutning till de av löneregleringskommittén föreslagna utvidgningarna. Särskilt har statskontoret framhållit, att ett uppskjutande av omorganisationsfrågan icke borde utgöra hinder för genomförande av lönereglering för de vid anstalten nu anställda befattningshavarna, i det att det icke kunde anses med billighet överensstämmande, att lönereglering för ifrågavarande befattningshavare uppsköttes på obestämd framtid.

Besparingskommittén har anfört följande:

Av de skäl, löneregleringskommittén och statskontoret anfört, anser även statens besparingskommitté, att det av anstaltens styrelse framlagda förslaget till anstaltens definitiva organisation icke f. n. bör upptagas till behandling.

Beträffande styrelsens alternativt framställda mera begränsade förslag anser kommittén visserligen, att, om vid frågans bedömande hänsyn toges enbart till behovet av arbetskrafter inom ifrågavarande anstalt, de sparsamhetskrav, kommittén har att göra gällande, icke skäligen i detta fall borde utgöra hinder för att vissa hos anstalten anställda extra befattningshavare, vilka fullgöra arbete av fullt konstant natur, redan nu överföras på ordinarie stat i den utsträckning, som av löneregleringskommittén och statskontoret tillstyrkts. Men då f. n. rörande åtskilliga områden inom statsförvaltningen

pågår en undersökning om möjligheten till indragning av tjänster, och därav kan föranledas behov av förflyttning av ordinarie tjänst innehavare från andra håll, synes det mindre lämpligt att just vid nuvarande tidpunkt inom ett visst verk öka antalet ordinarie tjänst innehavare; vadan kommittén anser sig f. n. icke böra tillstyrka den föreslagna utvidgningen inom anstalten ens i den begränsade omfattning, löneregleringskommittén och statskontoret förordat.

Med hänsyn till pågående utredning angående åtgärder för vinnande av förenklingar och besparingar i statsförvaltningen, vilken utredning torde komma att omfatta även statens pensionsanstalt, kan jag icke finna det tillrådligt, att åtgärder nu vidtagas för en omorganisation beträffande anstaltens personal. Jag kommer därför att i det följande icke närmare ingå på de organisatoriska spörsmål, som i ärendet dryftats. Däremot synes det mig såväl lämpligt som skäligt, att pensionsanstaltens personal, på sätt anstaltens styrelse jämväl hemställt, inordnas i det nya avlöningssystemet, och att i detta sammanhang några smärre jämkningar vidtagas i vissa befattningshavares tjänsteställning. Den efterföljande redogörelsen kommer att utslutande syssla med dessa frågor.

Departementschefen.

Beträffande styrelsens sammansättning och styrelseledamöternas arvoden har icke satts i fråga någon ändring i nu gällande bestämmelser. Förutom direktören, vilken i denna sin egenskap är ledamot av styrelsen, skulle styrelsen alltså bestå av två ledamöter, av vilka den ene skulle vara styrelsens ordförande. Arvode skulle utgå till ordföranden med 4,000 kronor och till den andre ledamoten med 3,000 kronor. Sammanlagda kostnaden för arvoden till styrelseledamöterna skulle alltså utgöra 7,000 kronor.

Styrelsen.

Mot vad sålunda föreslagits har jag intet att erinra.

Direktören åtnjuter för närvarande avlöning enligt förutvarande tredje normalgraden. Såväl löneregleringskommittén som statskontoret hemställa, att han med i övrigt oförändrad tjänsteställning måtte hänföras till här emot svarande lönegrad i den nya löneskalan, alltså lönegraden B 30.

Ordinarie befattningshavare.
Direktören.

Två tjänstemän äro i staten upptagna såsom tillhörande den gamla andra normalgraden, nämligen dels en sekreterare, tillika ombudsman, dels ock en befattningshavare, vilken i staten benämnes »1 tjänsteman av andra lönegraden, tills vidare kassör».

Sekreterare och kamrerare.

Med hänsyn till arten av det arbete, som åvilar dessa befattningshavare, har *pensionsanstalten* ifrågasatt en ombildning av berörda tjänster till befattningar i högre tjänsteställning eller hemställt, att de åtminstone måtte erhålla en något högre placering på löneskalan.

Löneregleringskommittén har ansett tjänstetiteln *kamrerare* utgöra en lämpligare benämning å den tjänsteman, som i staten upptagits såsom tills vi-

dare kassör, detta särskilt med hänsyn till de arbetsuppgifter, som åligga denne tjänsteman. Båda ifrågavarande befattningar borde emellertid enligt kommitténs mening hänföras till 15:e lönegraden i 1921 års löneplan eller den, som omfattade flertalet till andra normalgraden förut hörande befattningshavare.

Statskontoret har erinrat därom att en uppdelning numera skett av tjänstemän i förutvarande andra normallönegraden, i det vissa av dem blivit uppflyttade från lönegrad B 24 till lönegrad B 26 i 1925 års löneplan. Med hänsyn till ifrågavarande befattningshavares tjänsteåligganden synes statskontoret intet vara att erinra mot att de hänföras till lönegrad B 26.

Det torde vara lämpligt att i detta sammanhang lämna några närmare upplysningar angående sistnämnda två tjänstemäns arbetsuppgifter.

Enligt den av pensionsanstaltens styrelse för anstaltens befattningshavare fastställda arbetsordningen åligger det sekreteraren och ombudsmannen att uppsätta protokoll över ärendens handläggning i sådana fall, där jämlikt instruktionen eller eljest enligt styrelsens beslut protokoll skall föras, att kontrasignera alla av styrelsen eller å dess eller pensionsanstalts vägnar undertecknade expeditioner, i den mån de icke äro av beskaffenhet att de enligt denna arbetsordning skola av annan tjänsteman kontrasigneras, att uppsätta promemorior för föredragning av inkommande ansökningar om pensioner, att jämväl i övrigt vid förefallande behov biträda direktören såväl vid ärendens beredning till föredragning som eljest, att uppsätta koncept till de expeditioner, som föranledas av styrelsens fattade beslut, samt, sedan koncepten blivit vederbörligen justerade, skyndsamt ombesörja expeditionernas utskrift och kollationering, att i behörigt diarium göra anteckning vid de särskilda ärendena om styrelsens i dem fattade beslut, att efter varje års slut låta inbinda diaries, föredragningslistor, protokoll och registratur samt att ordna och förvara pensionsanstalternas handlingar ävensom föra arkiv- och inventarieförteckningar, att över varje ansökning om lån eller om förändring i villkor för redan lämnade lån meddela sitt skriftliga utlåtande, att föra särskilda liggare över pensionsanstalternas alla låne- och säkerhetshandlingar, att vaka över och besörja erforderliga förnyelser av in-teckningar och andra lånehandlingar, att indriva pensionsanstalternas förfallna fordringar, att vid alla förekommande tillfällen inför domstolar eller andra myndigheter samt vid konkurser föra pensionsanstalternas talan samt bevaka deras rätt och ansvara för iakttagande av fatalitetid, samt att över alla till honom såsom ombudsman överlämnade mål och av honom däri vidtagna åtgärder enligt fastställt formulär föra fullständig anteckningsbok, som alltid bör vara tillgänglig å hans expedition.

Kassören, vilken i arbetsordningen erhållit benämningen kamrerare, åligger att föra huvudböckerna i samtliga under styrelsens förvaltning ställda pensionsanstalter, att vara kassakontrollant utom i avseende å pensionsutbetalningar, att uppsätta de för inventeringar och revisioner erforderliga förteckningar å värdehandlingar, att kontrasignera alla rekvisitioner av i riksbanken förvarade värdehandlingar och av medel samt anordningar och bankanvisningar, årsberättelser och i övrigt alla expeditioner av utslutande eller huvudsakligen kameral natur, ävensom föra anteckningar över insättningar och uttagningar i banker, att i behöriga

matriklar anteckna utfärdade pensionsbrev, att minst en gång i veckan inventera kassan, att föra vissa liggare, att granska förekommande årsuppgifter samt på grund därav debitera pensionsavgifter, att granska alla av kassören utfärdade kvitton och förse dem med sin annotation samt att utöva den närmaste tillsynen över göromålen i allmänhet å kontors- eller kameralavdelningen.

Härutöver har emellertid styrelsen på grund av göromålens tillväxt och för att lätta verkställande direktörens arbetsbörda måst pålägga ifrågavarande befattningshavare en avsevärd del av direktören eljest åliggande numeradragningskyldighet inför styrelsen. Sålunda föredrager direktören numera huvudsakligen endast kungl. remisser och större frågor. Sekreteraren är särskild föredragande i ärenden angående ansökningar om tjänste- och familjepensioner och kamreraren i ärenden angående anslag, pensionsavgifter, lån och medelsförvaltning i allmänhet.

I gällande stat för anstalten äro i första normalgraden upptagna två tjänstemän »tills vidare bokhållare». I anstaltens arbetsordning benämnes den ene kassör samt den andre registrator och bokhållare.

Kassör och
aktuarie.

Beträffande den förre av ifrågavarande tjänstemän, vilken enligt löneregeringskommitténs mening i tjänsteförteckningen bör upptagas under sin nuvarande benämning kassör, hemställer såväl *kommittén* som *statskontoret*, att han måtte hänföras till den lönegrad i det nya avlöningssystemet, som motsvarar första normalgraden, eller B 21.

I fråga om den senare av ifrågavarande tjänstemän föreslår *löneregeringskommittén* att han måtte erhålla titeln *aktuarie*. Såsom skäl härför anför *kommittén* att registratorsgöromålen utgöra allenast en mycket ringa del av hans arbetsuppgifter samt att tjänstetiteln bokhållare, särskilt inom kommunikationsverken, i allmänhet plägar beteckna en tjänsteman i lägre tjänsteställning än som syntes motsvara de övriga åligganden, vilka tillkomma nu avsedde tjänsteman. Vad angår hans ställning i avlöningshänseende föreslår såväl *kommittén* som *statskontoret*, att han måtte hänföras till samma lönegrad som kassören eller B 21.

I anstaltens stat finnes vidare uppförd en vaktmästare med en lön av sammanlagt 1,900 kronor jämte tre ålderstillägg å vardera 100 kronor efter 3, 6 respektive 9 års tjänst. För tillsyn över anstaltens fastighet äger vaktmästaren enligt anmärkning till staten åtnjuta fri bostad jämte bränsle.

Expeditions-
vakt.

Beträffande denne befattningshavare hade pensionsanstaltens styrelse hemställt, att han måtte placeras i lönegrad B 3 av 1921 års löneplan, vilken grad motsvarar B 7 i 1925 års löneskala.

Löneregeringskommittén anför härom:

Vidkommande den nuvarande ordinarie vaktmästarens placering å den nya avlöningsskalan har *kommittén*, då denne befattningshavare så sent som vid 1918 års lagtima riksdag ansetts böra beredas förste vaktmästares löneställning, icke velat motsätta sig, att han uppföres såsom förste expeditionsvakt med

lön i 3:e lönegraden, avdelning B, i löneplanen. Med hänsyn emellertid till den avsevärda förhöjning i den kontanta lönen, som genom övergången till den nya staten skulle beredas ifrågavarande befattningshavare, har kommittén ansett honom böra, på sätt enligt det nya avlöningsreglementet i allmänhet gäller, få vidkännas avdrag å avlöningen såsom ersättning för begagnande av tjänstebostad, därest sådan fortfarande kommer att av honom åtnjutas. Jämväl av annan anledning synes kommittén förmånen av fri bostad icke för framtiden böra tillförsäkras ifrågavarande befattningshavare. Kommittén avser härvid det förhållandet, att vid ett eventuellt ombyte av lokal för anstalten svårigheter kunna uppstå att bereda lämplig tjänstebostad för befattningshavaren i fråga.

Statskontoret har icke haft något att häremot erinra.

Det bör i detta sammanhang påpekas, att den i staten upptagna anmärkningen, enligt vilken vaktmästaren för tillsyn över anstaltens fastighet äger åtnjuta fri bostad jämte bränsle, numera upphört att äga tillämpning, sedan anstaltens fastighet år 1925 enligt Kungl. Maj:ts medgivande försålts och anstalten inrymts i andra lokaler i staten tillhörig fastighet.

Biträden. Staten upptager vidare ett kvinnligt biträde av tredje graden och två kvinnliga biträden av andra graden.

Beträffande dessa befattningshavare anför *löneregleringskommittén*:

I fråga om det ordinarie biträdet av nuvarande tredje graden erinras, att styrelsen tidigare ifrågasatt, att hennes avlöningsförmåner skulle med hänsyn till det henne åliggande arbetet bestämmas till högre belopp än som fastställts för dylikt biträde av tredje graden, men att befattningen i fråga vid 1918 års lagtima riksdag uppfördes som biträdestjänst av nämnda grad. Vid nu angivna förhållande och efter tagen kännedom om hennes nuvarande arbetsuppgifter har kommittén ansett ifrågavarande biträde skäligen böra, med benämningen kontorsskrivare, placeras i den för kvinnliga befattningshavare avsedda 5:e lönegraden (motsvarande lönegrad B 11 i 1925 års löneskala). De övriga bägge ordinarie biträdena har kommittén med hänsyn till dem åliggande göromål funnit böra, under tjänstetiteln kanslibiträden, hänföras till 3:e lönegraden å avlöningsskalan för kvinnliga befattningshavare (motsvarande lönegrad B 7 i ovannämnda löneskala).

Kommitténs förslag tillstyrkes av *statskontoret*.

Departementschefen.

Mot *löneregleringskommitténs* av *statskontoret* tillstyrkta förslag till inplacering av direktören, de båda hittillsvarande tjänstemännen av första lönegraden, vaktmästaren samt de i staten uppförda biträdena i det nya lönesystemet har jag intet att erinra, dock att den hittillsvarande biträdesbefattningen av tredje graden vid inplacering å den nya löneskalan torde i enlighet med tjänsteförteckningens nuvarande lydelse böra benämnas kansliskrivarebefattning.

Vad sekreteraren och kamreraren angår har, såsom jag förut nämnt, *statskontoret* — under erinran, att en uppdelning numera skett av tjänste-

män i förutvarande andra normallönegraden, i det mera kvalificerade befattningar av denna grad uppflyttats till lönegrad B 26 — tillstyrkt, att ifrågakvarande befattningshavare måtte hänföras till sistnämnda lönegrad.

Med hänsyn till de åliggeranden, som enligt den av mig lämnade redogörelsen numera åvila sekreteraren och kamreraren, anser jag i likhet med statskontoret, att dessa befattningshavare vid överflyttandet å den nya löneskalan böra hänföras till lönegrad B 26.

Nedanstående tablå utvisar anstaltens icke-ordinarie befattningshavare, deras nuvarande avlöningsförmåner, oberäknat dyrtidstillägg, samt deras placering å löneplanen efter lönereglering enligt mitt förslag. Anstaltens styrelse har räknat med att flertalet berörda tjänstemän skulle placeras avsevärt högre än som motsvarar deras nuvarande löneställning. Jag har emellertid utgått från att, liksom beträffande de ordinarie tjänstemännen, de icke-ordinarie befattningshavarna skola *i stort sett* erhålla en löneställning, som svarar mot den, de för närvarande intaga. Härvid har allenast gjorts undantag för de två amanuenserna med heltidstjänstgöring, beträffande vilka en uppflyttning syns mig skälig.

Icke ordinarie befattningshavare.

Befattningshavare	Nuvarande lön			Av mig föreslagen lön	
	Arvode	Arvodes-tillägg	Summa	Lönegrad resp. löneklass	Lönebelopp
En matematiker (förste aktuarie)	5,500: —	1,000: —	6,500: —	B. 24	7,212: — ¹⁾
En revisor och bokhållare	3,700: —	900: —	4,600: —	20: 18	5,304: —
Ett kvinnligt biträde	1,900: —	—	1,900: —	5: 3	2,208: —
» » »	1,500: —	—	1,500: —	1: b	1,776: —
Fyra kvinnliga biträden	6,000: —	—	6,000: —	1: b	7,104: —
En amanuens (heltidstjänstgöring)	2,400: —	600: —	3,000: —	16: 14	4,104: —
En amanuens (heltidstjänstgöring)	2,400: —	600: —	3,000: —	16: 14	4,104: —
En amanuens (halvtidstjänstgöring)	1,500: —	342: —	1,842: —	16: 14	2,052: —
En amanuens (halvtidstjänstgöring)	1,200: —	300: —	1,500: —	12: 10	1,650: —
En expeditionsvakt	1,600: —	250: —	1,850: —	5: 3	2,208: —
	Summa Kronor		31,692: —		37,722: —

¹⁾ Lön enligt de i 33 § kungörelsen den 26 juni 1925, nr 356, angivna grunder, d. v. s. enligt löneklass 23 avd. B i löneplanen för ordinarie tjänstemän.

*Särskilda
avlöningsbe-
stämmelser.*

Rörande frågan om särskilda avlöningsbestämmelser har *lönereglingskommittén* i sitt utlåtande anfört följande:

Enligt vad som framgår av 2 § i avlöningsreglementet, skola jämte reglementets stadganden kunna för tjänstemän vid vissa verk gälla särskilda av Kungl. Maj:t och riksdagen beslutade avlöningsbestämmelser.

Uti gällande avlöningsvillkor för ordinarie tjänstemän hos nu ifrågavarande anstalt vore, särskilt med hänsyn till möjligheten av en centralisering av pensionsväsendet i allmänhet, stadgad en vidsträckt skyldighet för tjänsteman att underkasta sig eventuella förändringar i avseende å hans tjänstgöring vid anstalten ävensom förpliktelse att låta sig förflyttas till annan statsinstitution.

I huvudsaklig anslutning till nyssnämnda bestämmelser samt med uppmärksammande jämväl av de i 13 § 1 mom. av avlöningsreglementet meddelade föreskrifter har kommittén ansett, att för ordinarie tjänsteman vid anstalten, vilken eljest skulle vara underkastad föreskrifterna i 3 mom. av nyss angivna paragraf, i stället böra gälla vissa av kommittén föreslagna stadganden.

Departementschefen.

Beträffande dessa stadganden, vilka jag tillstyrker i den av kommittén föreslagna lydelsen, hänvisar jag till min hemställan i det följande.

*Övergångs-
bestämmelser.*

Angående erforderliga övergångsbestämmelser anför *lönereglingskommittén*:

Beträffande de verk, å vilka avlöningsreglementet den 22 juni 1921 blivit tillämpligt från och med ingången av år 1922, har i fråga om anordning vid övergång till efterskottsutbetalning av hela avlöningen meddelats särskild övergångsbestämmelse. En motsvarande anordning skulle givetvis bli erforderlig beträffande ordinarie personal hos nu ifrågavarande anstalt till följd av det nya avlöningssystemets tillämpning å dithörande befattningshavare, och torde riksdagens medgivande i sådant hänseende böra äskas.

De särskilda övergångsbestämmelser i övrigt, som erfordras beträffande nu ifrågavarande befattningshavare, torde Kungl. Maj:t vara i tillfälle att själv meddela på grund av riksdagens medgivande i sådant hänseende i sammanhang med antagandet år 1921 av avlöningsreglementet för statsdepartement med flera verk.

Departementschefen.

I likhet med kommittén finner jag särskilda övergångsbestämmelser erforderliga vid den i sammanhang med löneregleringen automatiskt inträdande efterskottsutbetalningen av hela avlöningen till pensionsanstaltens ordinarie befattningshavare, och hänvisar härutinnan till min hemställan i det följande. De särskilda bestämmelser, vilka i övrigt må bli erforderliga därigenom att nu gällande avlöningsreglemente för befattningshavare vid statsdepartementen och vissa andra verk, tillhörande den civila statsförvaltningen bliver tillämpligt beträffande nu ifrågavarande befattningshavare, torde på sätt kommittén framhållit kunna meddelas av Kungl. Maj:t utan riksdagens medverkan.

På samma sätt torde möjligen erforderliga bestämmelser rörande de särskilda i anstalten ingående kassornas andelar i kostnaderna för anstalten böra liksom hittills meddelas av Kungl. Maj:t efter förslag av anstaltens styrelse.

Pensionsförhållandena för de befattningshavare, vilka nu skulle inordnas i det civila avlöningsreglementet, torde icke vara av beskaffenhet att några närmare föreskrifter härom för närvarande äro erforderliga. I och med att avlöningsreglementet varder tillämpligt å ordinarie tjänst innehavare vid statens pensionsanstalt bliva dessa i fråga om egen pensionering automatiskt underkastade de allmänna pensionsbestämmelser, som gälla eller komma att gälla för de efter nämnda reglemente reglerade kårer. Med avseende å familjepensioneringen ha ifrågasättande befattningshavare tidigare åtnjutit delaktighet i lärarnas vid elementarläroverken nya änke- och pupillkassa, vilken kassa numera uppgått i statens pensionsanstalt. Någon ändring härutinnan ifrågasättes icke för närvarande.

Pensionsförhållanden.

Till arvoden åt styrelsens medlemmar torde böra i staten uppföras ett belopp av 7,000 kronor, därav 4,000 kronor till ordföranden och 3,000 kronor till den andra ledamoten.

Förslag till stat.

Anslagsposten till avlöningar åt ordinarie befattningshavare torde efter sedvanliga beräkningsgrunder och med någon avrundning uppåt böra upptagas med ett belopp av 59,000 kronor, och torde denna post böra erhålla förslagsanslags natur. I sammanhang härmed lär i enlighet med 1926 års riksdags beslut beträffande nya stater för statsdepartementen något särskilt anslag till vikariatsersättningar icke böra uppföras i staten.

Till avlöningar åt icke-ordinarie befattningshavare skulle enligt den plan för deras placering, jag förut framlagt, erfordras tillhopa 37,722 kronor. Härtill torde böra läggas en summa av cirka 4,000 kronor för mötande av eventuella krav på uppflyttningar i löneklass. Anslagsposten till avlöningar åt icke-ordinarie befattningshavare torde i enlighet härmed lämpligen kunna upptagas i staten med ett till 42,000 kronor avrundat belopp.

I nu gällande stat för pensionsanstalten finnes till expenser uppfört ett belopp å förslagsvis 8,000 kronor. Enligt vad jag inhämtat bestridas med detta anslag kostnaderna för uppvärmning av pensionsanstaltens ämbetslokaler, lyse, städning, skrivmaterialier, expenser m. m. Pensionsanstaltens styrelse har nu — med förmålan att denna anslagspost i regel icke obetydligt överskrides — hemställt om en höjning av anslaget till 10,000 kronor.

Häremot har jag intet att erinra.

Vid sidan av de utgifter, vilka för närvarande bestridas med expensanslaget, har emellertid pensionsanstalten att gälda vissa andra kostnader för hyra av ämbetslokaler m. m. På grund av Kungl. Maj:ts beslut den 11 juni 1926 äro pensionsanstaltens lokaler numera inrymda i det s. k. Preisiska huset. Hyran härför har av byggnadsstyrelsen bestämts till 13,600 kronor för år och utgår av pensionsanstaltens medel. Hos riksgäldskontoret har pensionsanstalten vidare under öppet förvar deponerade större delen av anstaltens värdehandlingar. Ersättningen härför uppgick för senaste räkenskapsår till i runt tal 7,600 kronor. Till postsparbanken har anstalten slutligen att gälda viss ersättning för utbetalning och redovisning av vissa barnmorskepensioner,

vilken ersättning enligt inhämtad uppgift torde uppgå till omkring 400 kronor för år räknat. De nu berörda utgifterna synas mig med hänsyn till deras art icke lämpligen böra sammanblandas med anstaltens normala expensutgifter utan torde böra upptagas i ett särskilt förslagsanslag utom staten å 21,600 kronor. Skulle det visa sig att detta belopp behöver överskridas, torde det få ankomma på Kungl. Maj:t att därtill lämna medgivande.

Den nya staten skulle då i enlighet med vad jag förut anfört erhålla följande utseende.

Stat.

Arvoden till ledamöter av styrelsen, för ordföranden 4,000

kronor och för 1 ledamot 3,000 kronor	kronor 7,000: —
Avlöningar till ordinarie tjänstemän, förslagsanslag	» 59,000: —
Avlöningar till icke-ordinarie befattningshavare	» 42,000: —
Till uppvärmning, lyse, städning, skrivmaterialer, expenser	
m. m., förslagsanslag	» 10,000: —

Summa kronor 118,000: —

Till hyra, depositionskostnader m. m., förslagsanslag . . . » 21,600: —

Statens pensionsanstalts förvaltningskostnader uppgå enligt nu gällande lönestat jämte de tilläggsbelopp, som av 1919 års lagtima samt 1920 och 1924 års riksdagar anslagits till gäldande av samma kostnader, till sammanlagt 93,000 kronor. Den av mig här ovan förordade lönestaten medför alltså en kostnadsökning av 25,000 kronor. Att märka är emellertid, att ifrågavarande förvaltningskostnader helt bestridas med under anstaltens förvaltning stående medel och alltså icke till någon del komma att belasta budgeten. Samma lunda är förhållandet med de till tjänstemännen utgående dyrtidstilläggen och det föreslagna anslaget till hyra m. m.

Under åberopande av vad i det föregående anförts, hemställer jag, att Eders Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen att

dels besluta, att avlöningsreglementet för befattningshavare vid statsdepartement och vissa andra verk, tillhörande den civila statsförvaltningen, skall från och med den 1 juli 1927 äga tillämpning på befattningshavare vid statens pensionsanstalt;

dels bestämma antalet ordinarie befattningar vid ifrågavarande anstalt på följande sätt:

Befattning	Lönegrad
1 direktör	B 30
1 sekreterare, tillika ombudsman	B 26
1 kamrerare	B 26
1 kassör	B 21
1 aktuarie	B 21
1 kansliskrivare	B 11
2 kanslibiträden	B 7
1 förste expeditivsvakt	B 7

dels godkänna det av mig i det föregående framlagda förslaget till stat för statens pensionsanstalt, att tillämpas från och med budgetåret 1927—1928;

dels medgiva, att kostnaderna för tillämpning av den föreslagna staten för ifrågavarande anstalt ävensom kostnaderna för lokalhyra och deposition m. m. må bestridas av de under styrelsen för anstalten ställda medel;

dels bemyndiga Kungl. Maj:t att såsom hittills, på förslag av styrelsen för anstalten, efter omständigheterna bestämma om fördelningen av förvaltningskostnaderna mellan de särskilda av styrelsen förvaltade pensionsanstalterna och pensionskassorna;

dels besluta, att följande särskilda bestämmelse från och med den 1 juli 1927 skall, i stället för vad i 13 § 3 mom. i avlöningsreglementet stadgas, lända till efterrättelse beträffande ordinarie befattningshavare hos statens pensionsanstalt:

Tjänsteman hos statens pensionsanstalt skall vara underkastad icke blott föreskrifterna i den för anstalten gällande instruktion utan ock den vidsträcktare tjänstgöringsskyldighet eller jämkning i åligganden, som vid en möjligen inträdande förändrad organisation av anstalten eller genom förläggande under samma anstalt av ytterligare pensions- eller understödsanstalter eller ock eljest kan varda stadgad; och skall tjänsteman i sådant hänseende, ävensom därest den till ifrågavarande anstalt nu förlagda förvaltningen skulle komma att jämte andra pensionsförvaltningar sammanföras till ett gemensamt pensionsverk eller, därest vissa till anstalten hörande göromål överflyttas till annan förvaltning, vara pliktig att, med bibehållande av den lönegrad han innehar, efter ny eller förändrad arbetsordning sköta de med befattningen förenade göromål, eller, efter Kungl. Maj:ts förordnande, tjänstgöra i det verk, till vilket göromålen överlämnas.

Tjänsteman är skyldig att tjänstgöra å den särskilda befattning inom anstalten uti innehavande lönegrad, där han, till befordrande av arbetets oavbrutna gång, finnes vara lämplig och behövlig.

Tjänsteman skall likaledes, med bibehållande av den lönegrad han innehar, vara pliktig att, när helst så av Kungl. Maj:t prövas lämpligt, låta sig förflyttas till befattning med motsvarande eller liknande uppgifter inom annat verk;

dels besluta, att, där ordinarie befattningshavare hos statens pensionsanstalt å vilken förenämnda avlöningsreglemente

kommer att äga tillämpning, enligt hittills gällande bestämmelser ägt uppbära någon del av avlöningen — såväl i stat upptagen avlöning som tillfällig löneförbättring eller tillfälligt lönetillägg — i förskott, vid ingången av juli månad 1927 till honom skall från de under styrelsen för anstalten ställda medel utbetalas ett belopp, motsvarande vad tjänstemannen skulle hava i den befattning, han vid utgången av juni månad år 1927 innehar, i förskott uppburet för juli månad 1927, om de dittillsvarande avlöningsbestämmelserna då fortfarande varit gällande;

dels medgiva, att kostnaderna för berörda övergångsordning må avföras under den i staten för anstalten upptagna anslagsposten till avlöningar åt ordinarie tjänstemän;

dels ock förklara, att övriga av riksdagen med avseende å den definitiva löneordningen för statsdepartement m. fl. verk lämnade medgivanden må i tillämpliga delar gälla även beträffande befattningshavare hos statens pensionsanstalt.

Till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställan behagar Hans Maj:t Konungen lämna bifall ävensom förordna, att proposition i ämnet av den lydelse bilaga vid detta protokoll utvisar skall avlåtast till riksdagen.

Ur protokollet:

Em. G:son Bergman.